

KINA I VÄRLDSPOLITIKEN

Av kommendörkapten T. WULFF

NÄR MAO TSE TUNG under Moskva-konferensen 1957 tillfrågades om Kinas roll i världspolitiken, fällde han det korta men belysande yttrandet: »Östvinden vinner över Västvinden». De utländska journalisterna hade kanske tänkt sig något mera utförlig behandling av detta intressanta ämne och Maos uttalande föreföll dem bara som en allmän antydan om den kommunistiska lärans utbredning. De senaste årens politiska utveckling har emellertid kastat nytt ljus över Kinas ambitioner och samtidigt har Maos yttrande om den mäktiga Östvinden kommit att framstå i sitt rätta sammanhang.

Allt tydligare har kunnat konstateras, att det nya Kina söker nå en ledarställning inom världspolitiken. På alla områden rycker den nya kinesiska staten fram och de västerländska politikerna har endast att konstatera faktum. Lägets allvar understrykes ytterligare genom en kinesisk befolkningsökning, som närmast kan karakteriseras som »befolkningsexplosion».

Kinas omfattning och resurser

Kinesiska folkrepubliken är jordens i storleksordning andra stat

men samtidigt jordens folkrikaste stat. Kina omfattar ett område på 9,7 miljoner kvadratkilometer, vilket är något mera än hela Europas fastland. Landet är indelat i 22 provinser och dessutom ingår de s. k. autonoma områdena Inre Mongoliet, Sinkiang och Tibet.

Landets totala folkmängd uppgick enligt officiella uppgifter till 634 miljoner år 1957 och den årliga folkökningen har uppgivits till 2,2%. Under senaste femårsperioden har folkmängden ökat med 13 miljoner per år vilket skulle innebära att Kina f. n. har en befolkning på ca 675 miljoner. Kalkylerna utvisar att redan 1980 skall antalet kineser ha stigit till 1 miljard. Denna utveckling ligger tydligen helt i den kommunistiska regimens intresse. Under mitten av 1950-talet började Kinas ledare intressera sig för födelsekontroll men under 1960 har Chou En Lai officiellt förklarat att regimen ej kommer att stödja några åtgärder i den riktningen. Detta är särskilt anmärkningsvärt mot bakgrund av de senaste årens dåliga skörderesultat och någon radikal förändring inom jordbruket är icke att vänta. Världen måste därför med oro se fram

mot den dag då de kinesiska massorna måste spränga sina gränser för att ta nya områden i besittning.

Inom Kina ryms också betydande minoriteter av andra mongoliska folkslag. Dessa uppgår till 35 miljoner eller ca 6% av totala folkmängden men de bebor ungefär hälften av landets territorium. Icke-kinesiska folk lever nämligen i gränsstaterna Manchuriet, Inre Mongoliet, Sinkiang och Tibet. Denna befolkningsfördelning måste anses oförmånlig för Kina icke minst ur strategisk synpunkt.

Råvarutillgångarna inom det väldiga kinesiska området är ännu rätt litet utforskade, men det är känt att Kina har rika koltillgångar och kommer som tredje kolland i världen efter Sovjet och USA. Kolreserverna uppskattas till 580 miljarder ton, varav huvuddelen finns i provinsen Shansi. Dessutom finns stora kolfyndigheter i det traditionella industridistriktet Manchuriet samt i det fjärran Sinkiang. När det gäller olja är Kina sämre lotat. Oljereserverna uppskattas till 1,7 miljarder ton och är ännu otillräckligt utnyttjade. De största oljefynden har gjorts i provinserna Kansu och Shansi. Dessutom har nya oljekällor upptäckts i Sinkiang men exploateringen erbjuder stora problem bl. a. ur transportsynpunkt.

Av särskild betydelse för näringslivet är de rika tillgångarna på järnmalm, som medger att Kina kan bli självförsörjande beträffande

järn och stål. Järnmalmsreserverna i Shansiprovinzen uppskattas till 7 miljarder ton och dessutom finns 3 miljarder ton i provinsen Honan. Bauxitmalm, som användes vid aluminiumtillverkning, har påträffats i mellersta Kina och sammanlagt uppskattas tillgångarna till 140 miljoner ton. Bland andra viktiga metaller, som påträffats, kan särskilt nämnas koppar, tenn, molybden, tungsten, titan och nickel. I Sinkiang har dessutom påträffats stora urantillgångar, vilket bl. a. medfört ett påtagligt ryskt intresse för denna glest befolkade gränsprovins.

Politiska och strategiska mål

Alltsedan den nya statens tillkomst har kineserna med olika våldsmetoder sökt befästa och utvidga sitt välde. Under det kommunistiska Kinas korta existens har landet redan varit direkt engagerat i två krig — i Korea och Formosa — samt deltagit som stödjande part dels under Indokinakriget 1953–54 dels under de båda Laoskriserna 1959 respektive 1960–61. Samtidigt som Kina ingrep i Koreakriget 1950 sändes en expeditionstyrka till Tibet, som ockuperades utan att detta väckte någon uppmärksamhet i Västvärlden. De under 1959 utförda militära operationerna mot randstaterna vid Indiens nordgräns visar också Kinas starka intresse för att flytta fram sina positioner.

I dagsläget kan urskiljas tre primära riktningar för Kinas expansion: En östlig riktning mot Korea-Japan, en sydostlig mot Formosa samt en sydlig mot Sydöstasiens fastland. Som första mål har Mao Tse Tung angivit erövringen av Formosa och kustöarna, då de utgör delar av det egentliga Kina. Anledningen till att man med sådan iver vill kasta sig över Formosa är icke bara hämndkänslor mot Chiangkai Chek — om Formosa kan erövras faller samtidigt en viktig länk i USA:s framskjutna basystem, varigenom möjligheterna att förverkliga övriga mål avsevärt underlättas.

Så länge USA behärskar Syd Korea och Japan känner sig kineserna hotade från dessa områden. En »neutralisering» av Korea och Japan är därför ett kinesiskt säkerhetskrav och dessutom en nödvändig förutsättning för att Kina skall kunna få fria händer och omskapa Asien efter egen modell. Den sydliga expansionsriktningen är motiverad av Kinas starka intresse för de råvarurika och delvis underbefolkade områdena i Sydöstasien.

Här måste emellertid understrykas, att de angivna expansionsriktningarna är de för närvarande mest aktuella — om förhållandet till Sovjet skulle försämrats finns stora möjligheter för kinesisk expansion mot norr och nordväst, dvs. mot Sibirien och Östturkestan.

Allt eftersom Kinas konsolidering fortskridit har kunnat märkas

en strävan efter ökat politiskt inflytande — i första hand inom Östblocket. Dessutom söker de nya herrarna i Peking att vinna isteg inom de afro-asiatiska länderna samt att få en ledarställning inom världspolitiken. Under Genèvekonferensen 1954 spelade Kina en dominerande roll, vilket ytterligare befästes under Bandungkonferensen 1955, då Chou En Lai appellade till de färgade folkens solidaritet. Det är emellertid svårt för Kina att föra de afro-asiatiska staternas talan i den internationella politiken så länge landet icke upptagits i FN. Medlemskap i FN är därför ett av de primära önskemålen för de nya makthavarna i Peking.

Ekonomisk konsolidering och fram-marsch

Kommunisternas maktövertagande 1949 innebar icke bara en politisk utan lika mycket en ekonomisk omvälvning. Mao Tse Tung uppställde från början två viktiga mål: att lägga om Kinas handelsförbindelser till Östblocket samt att påbörja en genomgripande industrialiseringsprocess. De första åren under 1950-talet åstadkoms också en radikal omläggning av handelsförbindelserna i enlighet med Maos strävanden, varvid Västmakternas handelsblockad var en bidragande orsak. Rätt snart visade sig dock, att Kina måste driva handel även med den icke kommunistiska värl-

den och sedan 1955 har denna handel understötts allt mera. Ungefär från denna tidpunkt började Kina också utveckla handelsförbindelser med de underutvecklade områdena i Asien och Afrika.

Ett utmärkande drag i Kinas ekonomiska liv är det starka beroendet av Sovjet och det är också genom ryskt bistånd, som Kina kunnat så snabbt konsolidera sin ekonomi. De Sovjet-kinesiska handelsförbindelserna har utvecklats över allt vidare områden och även om Sovjet i högre grad är den givande parten, har dock båda makterna tillräckligt utbyte för att önska fortsätta samarbetet.

Den ryska hjälpen till Kina har främst bestått i utrustning för olika slags industrier samt tekniska rådgivare. Under första 5-årsplanen lämnade Sovjet hjälp till 156 olika industriobjekt och under nu löpande plan har antalet objekt stigit till omkring 250. För närvarande finns i Kina 10 000–20 000 ryska tekniska rådgivare och Sovjet har dessutom startat teknisk utbildning av kineser. 1957 var antalet kinesiska tekniker med lägre examen 800 000 och av dessa hade 7 000 akademisk utbildning. Man kan därför förutse att Kina inom en snar framtid blir helt oberoende av Sovjet när det gäller teknisk utbildning.

Efter rysk förebild har makt-havarna i Peking lagt upp 5-årsplaner för Kinas ekonomi. Den första planen omfattade åren 1953–

57 och denna gav klar prioritet för den tunga industrin, som fick icke mindre än 83 % av investeringarna. Resultaten avspeglade sig som en ökning i industriproduktionen med 141 % från 1952 till 1957. Vid andra 5-årsplanens start angavs att Kina inom 15 år skulle gå om Storbritannien i fråga om stålproduktion — onekligen en ambitiös målsättning!

Som en första etapp i industrialiseringsprogrammet återställdes det forna japanska industriområdet i Manchuriet bl. a. omfattande de stora järnverken i Anshan. Järnmalmstutvinningen har ökat från 5,3 miljoner ton 1957 till 18 miljoner ton 1959. Detta innebär att Kina nu producerar 88 % av sitt behov av järnmalm. Flera nya industriområden har byggts upp och stora järnverk har anlagts i Mongoliet, i Shansi och utanför Nanking. Man är således på väg mot en utspridning av industrin, vilket är av mycket stor både ekonomisk och strategisk betydelse.

Industrialiseringen gynnas genom tillgången på mineral och kol. Vattenkrafttillgångarna är betydande och stora kraftverksbyggen pågår bl. a. vid Jangtsekiang. En påtaglig svaghet i Kinas ekonomi är emellertid bristen på olja. Vissa fyndigheter har börjat bearbetas, men de räcker långt ifrån för landets behov och mellan 6 à 7 miljoner ton olja måste varje år importeras från Sovjet. Mot denna bakgrund är det lätt att förstå Peking-

regeringens intresse för de stora oljetillgångarna i Indonesien. Kinesisk kontroll över dessa fyndigheter skulle medföra en radikal ökning av Kinas industriella potential.

Även om jordbruket fortfarande måste anses som Kinas huvudnäring, har industrin blivit en allt viktigare faktor och tillverkningen har alltmer differentierats. Under senare år har en omfattande verkstadsindustri byggts upp och Kina tillverkar nu egna bilar, traktorer och flygplan. Kina har kommit långt också på atomteknikens område och redan 1958 sattes den första atomreaktorn i drift.

På jordbrukets område har framgången icke varit lika påtaglig. Pekingregeringen genomförde 1958 den stora kommunreformen med främsta avsikt att härigenom få en intensivare brukning av jorden. Om vinsten verkligen kan bli så stor, som kommunistregimen tänkt sig, har ännu icke kunnat bevisas, eftersom Kina haft svår missväxt såväl 1959 som 1960. Det är emellertid ingen tvekan om att kommunreformen, som innebär ett upplösande av familjerna, betraktas med utomordentligt stor skepsis av andra asiatiska folk och hittills står Kina ensamt som »föregångsland» i detta hänseende. En omläggning av driften i det egentliga Kinas jordbruk kan knappast ge någon väsentlig ökning av produktionen. För att trygga den ständigt växande befolkningens försörjning med livsmedel

måste man sätta igång uppodling inom de glest befolkade och svårtillgängliga gränsområdena, vilket som första förutsättning kräver omfattande folkförflyttningar från egentliga Kina. Inför detta alternativ tvekar emellertid de kommunistiska makthavarna — både kommunreform och tvångsförflyttning på en gång kan bli för mycket till och med för de tålmodiga kineserna!

Den stora militärmakten

Endast ett år efter regimförändringen 1949 demonstrerade Kina sin militära styrka genom ingripande i Koreakriget och redan vid denna tidpunkt väckte den kinesiska militärmakten största respekt inom Västvärlden. Kommunistregimen har sedan dess målmedvetet byggt vidare och Kina har utvecklats till Asiens starkaste militärstat. Detta har resulterat i en ändring av maktbalansen i hela Asien. Vid flera tillfällen har Mao Tse Tung förklarat sig villig att militärt bistå Sovjet. Trots att Kina räknas till Östblocket är det emellertid icke anslutet till Warszawa-pakten och något formellt avtal om bistånd vid angrepp existerar således icke.

Kina är en typisk kontinentalmakt och landets viktigaste militära resurser är de nästan outtömliga befolkningsreserverna. Dessa förhållanden samt den begränsade tillgången på teknisk materiel har medfört att Kina koncentrerat sina

militära ansträngningar på att bygga upp en massarmé. I dagsläget omfattar den kinesiska armén 2½ miljoner man, vilket innebär, att Kina kommer efter Sovjet som andra land i världen i fråga om armétridskrafter. Armén, som byggs på treårig värnplikt, består av mer än 150 divisioner varav 10 pansar- och 3 luftburna divisioner. Förbanden är utrustade med modern materiel, som till stor del erhållits från Sovjet. Detta gäller bl. a. stridsvagnar och artilleri. Som komplement till den reguljära armén infördes 1958 en militaorganisation, vilken närmast motsvarar ett starkare hemvärn. Redan nu ingår 30 miljoner män och kvinnor i militaorganisationen och fullt utbyggd kommer denna att omfatta 120 miljoner kineser. Här är således fråga om en folkbeväpning av enorm omfattning.

Även om Kina främst satsar på armétridskrafter har efterhand också marin- och flygstridskrafterna vuxit ut avsevärt. Den nya marinen omfattar 1 kryssare, 4 jagare, 15 fregatter och 24 ubåtar — samtliga överförda från Sovjets Fjärran Östern-flotta. På ön Hainan har anlagts en stor ubåtsbas och dessutom finns baser och varv i Shanghai och Canton. Det kinesiska flygvapnet omfattar f. n. cirka 3 000 stridsflygplan. Flygvapnet är indelat i 50 jaktregementen med ryska plan av typ Mig 15, Mig 17 och Mig 19 samt 20 bombregementen med ryska IL-28-plan. Under senare år har ett

stort antal baser byggts ut — enbart i sydöstra Kina mot Formosa finns 30 flygbaser. Redan 1959 överlämnade Sovjet vissa typer av robotvapen till Kina.

När det gäller att bedöma Kinas militära styrka spelar också ett flertal strategiska faktorer in och bland de allra viktigaste är kommunikationernas utbredning och sårbarhet. Under senaste tio år har Kinas järnvägsnät byggts ut i stor omfattning och bland annat har kineserna byggt två järnvägslinjer till Nordvietnam, vilka kan få största betydelse för en offensiv mot Sydostasien. Järnvägsförbindelserna med Sovjet har också väsentligt utvidgats: den tidigare linjen via Manchuriet till Sibirien har rustats upp och dessutom har två nya järnvägslinjer anlagts. Den ena linjen går via Yttre Mongoliet till Transsibiriska järnvägen — den andra går genom Sinkiang till Turksibiriska banan.

I samband med krigsmaktens uppbyggnad har Kina mottagit omfattande vapenhjälp från Sovjet och fortfarande lämnar ryssarna viss teknisk materiel. Inom Västerlandet har vapenhjälpens omfattning varit föremål för gissningar och främst har man spekulerat över, huruvida Sovjet lämnat atomvapen till Kina. Uppgifter från Moskva mötet hösten 1960 tyder på att något överlämnande ännu icke ägt rum trots kinesernas starka press. Allt visar nu på att Kina avser att tillverka egna atomvapen, som

skulle kunna provas redan under 1961 — enligt andra beräkningar kommer proven först under 1964. I och med att Kina går upp som den sjätte atommakten, förändras det politiska och strategiska världsläget radikalt.

Kina får härefter möjlighet att sätta in kärnvapen i samband med konflikter — inga konventioner eller förbud kan hindra kineserna från att hänsynslöst använda dessa stridsmedel, då det gäller att skaffa nya områden för den växande befolkningen eller att försäkra sig om viktiga råvarutillgångar. I de hittills förda diskussionerna om kärnvapenkrig har alltid hävdats, att ingendera parten vågar tillgripa kärnvapen, då detta genast skulle utlösa vedergällningsaktioner. Men när det gäller Kina, blir ett sådant resonemang mera osäkert. På grund av sina stora befolkningstillgångar och sin långt drivna utspridning av industrier och kommunikationer är Kina mycket mindre sårbart för kärnvapenanfall än både USA och Sovjet. Det skulle sålunda icke spela någon roll om 200 miljoner kineser dör — det finns i alla fall tillräckligt många kvar för att föra kriget vidare. Detta har bl. a. framhållits av den kinesiske försvarsministern Lin Piao. Om vedergällningshotet icke har någon avskräckande verkan på Kina, vad skall då den fria världen tillgripa för sitt skydd? Denna viktiga fråga måste Västvärldens politiker söka få ett svar på inom den allra närmaste framtiden.

Kinesisk expansion i skilda världsdelar

I samband med Kinas konsolidering och ekonomiska frammarsch har expansionstendenserna blivit allt tydligare. För närvarande söker Kina att utsträcka sitt inflytande på två skilda vägar: dels genom ekonomisk penetration dels genom subversiv verksamhet. Båda metoderna användas ofta samtidigt i ett och samma land.

Alltsedan 1949 har Kina visat en påtaglig dragningskraft mot sydöstra och södra Asien och Pekingregeringens offensiv har väsentligt underlättats genom att många av länderna hyst beundran för de snabba kinesiska framstegen. Uppskattningen av Kina sammanhänger i sin tur med den enorma politiska omvandling, som ägt rum i de flesta av södra Asiens stater under senaste åren. De rysk-kinesiska deklARATIONERNA 1954 om fredlig samexistens liksom Chou En Lais framträdande vid Bandung-konferensen har också betytt mycket för att skapa en prokinesisk anda i närliggande asiatiska stater. Dessa goda förhållanden förändrades i avsevärd grad, när Peking 1959 visade sina verkliga avsikter och gick till attack mot de små staterna vid Indiens nordgräns. Kina har sedan fortsatt att hävda denna hårda linje, vilket dock icke hindrat en samtidig ekonomisk-politisk expansion.

Genom Genève-överenskommelsen 1954 fick Nordvietnam helt

kommunistisk styrelse och denna stat har sedan knutits allt närmare till Kina, som vid olika tillfällen lämnat lån på icke mindre än 467 miljoner dollars. Samtidigt har kineserna utnyttjat Nordvietnam som språngbräda i den fortsatta framryckningen. I Laos har den kommunistiska Pathet Lao-rörelsen fått kraftigt understöd från Peking och i Kambodja har kineserna sökt att driva fram två kommunistisympatiserande partier. Sistnämnda partier har dock icke haft någon framgång, men kineserna har i stället fått ekonomiskt inflytande genom att lämna lån till Kambodja på 22,4 miljoner dollars. Sedan 1954 har Sydvietnam styrts av Ngo Dinh Diem, som med kraftigt stöd av USA lyckats höja landets ekonomiska standard. För att eliminera det fria Sydvietnam söker Kina under återopande av Genève-överenskommelsen att åstadkomma gemensamma val i hela Vietnam. Detta skulle med säkerhet resultera i kommunistisk seger även i Sydvietnam och Diem har vägrat att gå med på Kinas förslag.

I Malaya, Thailand, Burma och Indonesien har Kina understött inhemmska kommunistpartier och härvid haft avsevärd hjälp av de starka kinesiska minoriteterna. Den kommunistiska gerilla, som under hela 1950-talet verkat i Malaya, rekryteras helt från kinesbefolkningen, som här uppgår till 2,3 miljoner eller 37% av totala inneväranantalet. Även i Thailand och Burma

finns starka kinesiska minoriteter representerande 11,3 respektive 1,6% av befolkningen. I Indonesien finns 2,25 miljoner kineser motsvarande 2,7% av folkmängden, och samtidigt är kommunistpartiet ett av de tre ledande partierna. Under 1958-59 fick Kina ekonomiskt inflytande i Indonesien genom att lämna lån på sammanlagt 51 miljoner dollars.

Burma, som har direkt gräns mot Kina, har sedan lång tid känt trycket från den stora grannen. Härtill har särskilt bidragit de kinesiska kraven på omfattande gränsjusteringar. Chou En Lai har dock försökt dämpa burmanernas oro genom högtidliga vänskapsförklaringar och dessutom har Burma erhållit ett lån på 4 miljoner dollars. En strategisk position av största betydelse är Singapore, där kineserna utgör icke mindre än 76,6% av befolkningen. Vid valen 1959 fick det prokommunistiska »Folkets aktionsparti» absolut majoritet — ett illavarslande tecken inför Singapores förestående övergång till självstyrelse.

Kinas ledare har tidigare strävat att stärka de vänskapliga banden med Indien — Asiens näst största stat. Under 1954 tillkom ett indokinesiskt avtal angående Tibet och samtidigt uppdrogs riktlinjer för fredlig samexistens. För Kinas del medförde detta viktiga fördelar genom att Indien stödde kommunisternas krav på Formosa och stod i opposition mot SEATO-pakten.

Den kinesiska inmarschen i Tibet 1959 medförde emellertid en försämring i relationerna och situationen tillspetsades ännu mera genom Kinas militära aktioner mot randstaterna vid Indiens nordgräns. Mao Tse Tung har tydligen ansett det viktigare att bygga ut strategiska positioner på Himalayas sluttningar än att behålla Indiens vänskap.

Den kinesiska expansionen har även riktats mot andra världsdelar. Redan 1955 tog Kina första kontakt med Förenade Arabrepubliken och sedan dess har förbindelserna med arabländerna fördjupats allt mera. Egypten och Jemen har fått ekonomisk hjälp från Kina och dessutom har handelsavtal slutits bl. a. med Marocko. Kina har erkänt den provisoriska algeriska regeringen och det väckte största uppmärksamhet i Västvärlden, när president Bourgiba hösten 1960 förklarade, att Kina var berett att sända vapen samt frivilliga till Algeriet. Den kinesiska aktiviteten synes nu i främsta rummet vara riktad mot det svarta Afrika, där de instabila politiska förhållandena ger utomordentliga möjligheter att utöva subversiv verksamhet och samtidigt locka de nya staterna med ekonomisk hjälp. Kinesisk infiltration har kunnat konstateras i bl. a. Guinea, Ghana, Kongo och Uganda. Det bör också framhållas att Kina på sistone vunnit insteg i Latinamerika genom det handelsavtal, som under 1960 slutits med Kuba.

Den sovjet-kinesiska vänskapen — en osäker faktor

En kraftigt bidragande orsak till Kinas starka ekonomiska och militära uppsving under 1950-talet samt till den kinesiska expansionen har onekligen varit det ekonomiska och politiska stöd, som Sovjet lämnat. Kan man då räkna med att dessa vänskapliga relationer skall bestå även under 1960-talet? Denna viktiga fråga, som är av största betydelse för världens politiska utveckling, har varit föremål för ingående diskussion under sista tiden. Här skall endast framhållas några betydelsefulla fakta.

Kina är fortfarande beroende av tekniskt bistånd från Sovjet samt i viss mån även av ekonomiskt och militärt bistånd. Detta hjälpbehov kommer emellertid att successivt minska, allt eftersom Kinas egna industriella resurser byggs ut. Även i framtiden kommer dock oljeförsörjningen att vara en svag sektor i Kinas ekonomiska liv.

För Sovjet är det av stor betydelse att behålla vänskapen med Kina. Härigenom kan ryssarna hålla ryggen fri och koncentrera sina politiska och militära resurser mot Europa, Nordafrika och Mellanöstern. Sovjet och Kina måste dessutom hålla ihop för att bevara kommunismens enhet. En konflikt mellan de båda ledande kommuniststaterna skulle få stora återverkningar icke minst inom utvecklingsländerna. Dessa faktorer

alar sålunda för att de vänskapiga relationerna bör bibehållas. Å andra sidan kan man icke komma ifrån, att det finns väsentliga meningsskiljaktigheter mellan Kina och Sovjet.

Under 1958 visade sig de första tecknen till en begynnande ideologisk kamp inom kommunistblocket, där Kina kämpat för en betydligt hårdare uttolkning än Sovjet av de marxistisk-leninistiska principerna. Framför allt har meningsmotsättningarna gällt, huruvida krig skulle vara nödvändigt i kampen mot kapitalismen. Efter senaste Moskvamötet har ledande kinesiska politiker uppgivit den extremt hårda linjen — en reträtt som dock kan vara motiverad enbart av taktiska skäl.

Kinas allt starkare expansion inom utvecklingsländerna samt strävan efter politisk ledarställning för de afro-asiatiska staterna har väckt oro inom Sovjet. När det gällt politiken mot Indien har motsättningarna icke kunnat döljas. Flera tecken tyder också på en begynnande rysk-kinesisk rivalitet inom Sydostasien, vilket bl. a. kunnat märkas beträffande insatserna i Laos.

Även om den kinesiska expansionen för närvarande främst är riktad mot Sydostasien finns det möjlighet att Kina i en framtid också kan utöva tryck mot Sibirien och Östturkestan i syfte att bereda plats för sin befolkning. En rysk-kinesisk rivalitet har redan kunnat märkas

inom gränsstaten Yttre Mongoliet. Här har ryssarna sedan 1920-talet tjänat som tekniska och ekonomiska rådgivare, men de har under senaste åren trängts undan av stora mängder kinesiska experter. Samtidigt söker sig en växande ström av kinesiska arbetare in i landet. Yttre Mongoliet har dessutom fått lån från Kina på sammanlagt 65 miljoner dollars.

Vid exploateringen av den kinesiska gränsprovinsen Sinkiang har också motsättningar uppstått. I början på 1950-talet tillförsäkrades Sovjet genom särskilt avtal vissa rättigheter vid utvinning av olja och uran i Sinkiang. Detta avtal har nu uppsagts av Kina, som ensamt vill sköta exploateringen.

På skilda områden förekommer således meningsmotsättningar mellan Kina och Sovjet och det är möjligt att dessa motsättningar kommer att skärpas under 1960-talet. Såvitt nu kan överblickas, önskar dock vare sig Kina eller Sovjet en definitiv brytning — båda har alltså jämt mest att vinna på ett fortsatt samarbete.

Kinas uppgång till världsmakt och atommakt medför, att de demokratiska staterna kommer att ställas inför svåra avgöranden.

En fråga gäller Kommunistkinas politiska status och de diplomatiska förbindelserna med den nya regimen.

De stater, vilka fortfarande vägrar att erkänna Pekingregimen,

måste göra klart för sig om denna inställning verkligen tjänar något ändamål längre. Den kommunistiska regimen har nu befast sin makt i sådan grad, att en nationalistisk återerövring av Kinas fastland förefaller omöjlig. Kinas militära frammarsch aktualiserar frågan om landets upptagande i FN och därmed träder nästa delproblem i förgrunden: vilken kinesisk

stat skall då inneha ordinarie plats i säkerhetsrådet? Så snart som möjligt måste man också söka att få med Kina — den sjätte atommakten — i förhandlingarna om nedrustning och kärnvapenförbud.

Slutligen måste Västerlandets stater enas om ett handlingsprogram för att hejda den kinesiska expansionen. Detta är en livsfråga för hela den vita rasen!